

ISƏTɛɛ TOM TAKƏLAYA Kutubtu

Takəlaya kanɛ ka taa kɛ pa kɛsəyi Yuta nyəma mpa pa pona Papiloni tɔ pa tɔm. Papiloni nyəma cɔsa Yuta nyəma mɛyɛ haləna pá luki sɪ pá kpiisi-wɛ. Ama Iso tá tisi. I yapa Yuta nyəma na Isətɛɛ niŋ. **Isəna pa faya Isətɛɛ takəlaya tɔ:**

Isətɛɛ pəsa wulav, titite 1:1-2:23

Hamah kvləyi Maatosee tɔɔ, titite 3:1-5:14

Hamah səm, titite 6:1-7:10

Yuta nyəma kəlvu kɛ pa kolontunaa, titite 8:1-10:3

Wulav Aselusi acima

¹ Wulav Aselusi*fa* təkayana kawulaya kɛ waatu unɪ ɪ taa. Pə kraɣav Entɪ na pə polo Itiyopii tɔ, pə həɣələŋ nunuwa na hiu na naatosompəɣələya (127) tɔɔ. ^a pa yaaki tɔtɔ sɪ Sɛɛləsɛsɪ.

² Susi ɪcatɛ səsəɛ taa kɛ Aselusi kawulaya kumte ka wɛɛ.

³ Mɔpɔyɔ ɪ kawulaya pənaya tooso nyəŋka taa, ɪ lapa acima kɛ ɪ waali nyəma, na ɪ akewenaa səsaa, na Pɛɛsɪ na Metii nyəma, pə yoolaa nyuvu nyəma, na kvfənɛɛnaa na kumataŋnaa səsaa.

⁴ Isətvnaa naatoso təcu kɛ ɪ lapa acima anɪ. Aselusi hula ɪ wɛnav səsəɔv, na ɪ səsəɔntv pə fɛi yəɣətuvu.

⁵ Pəɛ pə waali kɛ ɪ tasa acima lapv tətəɣə Susi ɪcatɛ heele taa yələa təna. Pə kraɣav səsaa na səkrɛma, na

^a **1:1 Aselusi:** Papiloni wulav kɛ pá yaa mpv na kvlɔm inəyi

pə polo piya tə. Kuyaku na ku isikile ke i lapa acima ke kawulaya nənəyə tee taya tə.

⁶ Paa kəya pəəŋ kupaŋ kuhuluməŋ ké. Na wei pa lii akpaayala tə, na ŋmusi kuvεεmasi. Na pá tamsəna liyitee nyəyətu kukuwee na pεε kuhulumεε akelenaa. Pa suwa wola na liyitee nyəyətu pə katonaa taka ké pεε kupaana nna a wena ŋmaləm waani waani tə a taya tə.

⁷ Wulav ka puu solum ke səsəm ké na luyu kulumuyv. Uena pá cekı wola poosiyanaa waani waani taa, na pá celəyi yəlaa.

⁸ Paa wei i nəka isəna tə, ŋpəyú i nyəəki. Paa taŋəyi nəyəlv. Mpi tə, wulav ka ha nəyə ké si wei í nyəəki isəna pá cəla-i mpv.

⁹ Məpəyú wulav alv Fasiti ná lapa i alvtəyəntələnaa ke acima tətəyə kawulaya təyaya taa.

Wulav alv Fasiti teeli pasvyv

¹⁰ Məpəyú kuyaku naatosompəyəlaya nyəŋku wule, wulav Aselusi haya solum. I lanle huluma a uena í yaa i təmlε lataa yəlaa kataasi naatosompəyəlaya. Mehumaŋ na Pisita na Haapona na Pikita na Apakəta na Setaa na Kaakası.

¹¹ Na í heeli-we si: Ma alv Fasiti í tayanı i ti na í te i kawulaya ntenuyu na í lu ma isəntaa. Na akewenaa səsaa na samaa pá ná i teu. Mpi tə, i isəntaa ka luwaya pə feina saala.

¹² Ama Fasiti ná kisa luw isu wulav suw tə. Tənağa pə haŋa wulav ke səsəm, na i pəáná huu.

¹³ Məpəyú wulav yəyətəna isətvluŋasi nyəntaa. Pa nyəmə kawulaya təm huuv na pə kiin ké. Pəcə pa ké layatu tasəlaa.

14 Μπεγλε Πεσι na Metii yəlaa, Kaasena na Setaa na Atəmata na Taasisi na Melesi na Maasena na Memukaŋ. Paa ké wulav akewenaa naatosompəɣəlaya ké. Pa nyəmə ɪ lotu ké na pá laki ɪ kawulaya taa ké təma səsəna.

15 Μρύγυ ɪ pəssa-wε si: Wulav má, ma tilaa na pá heeli Fasiti ke təm na í kisi tə mɔyɔ. Ile ye pa keesəna kiinj pepeye pə wεε si pá lapɪ-ɪ?

16 Tənaɣale Memukaŋ cəwa wulav na ɪ akewenaa səsaa si: Pə taɣa nyá tike ke Fasiti nyəna yem. Ama ɪ kpeŋna nyá akewenaa səsaa, na nyá tetv taa yəlaa tənaya.

17 Pəle pə paasi alaa təna ká teləsi-təɣɪ təma. Ilena pá nyəni pa paalaa ke yem si: Wulav ka yaawa ɪ alv na í kisi pote.

18 Saŋa maɣamaya Mete na Πεσι pə akewenaa səsaa alaa ka nu-ti. Ilena pa paalaa yəɣətəɣɪ na pá keesəyi-wε na páaná kra-wε.

19 Təv, Tacaa, ye ma təm lapa-ŋ teu, ile n yele na pá ŋmaa Mete na Πεσι kiinj wei u layasəɣɪ tə, ɪ takəlaya taa si, Fasiti í taa tasa nyá kiŋ kənte. Ilena wulav kraɣa alv kɔfalv wei ɪ mɔna pá kɔsi ɪ nyɔyɔ tə.

20 Ye nyá kawulaya səsaya kanε, ka taa yəlaa təna nu təm tənε, ile alaa ká nuna pa paalaa. Paa pa ké səkpema yaa səsaa.

21 Μρύγυ təm nti tə lapa wulav na ɪ akewenaa ke lelen, na wulav la ɪsu Memukaŋ yəɣətəyɔ tə.

22 Ilena í ŋmaa leetəlnaa na paa həɣəlvɔy ŋku kv kɔnɔŋ na kv ŋmaatv taa. Μρύγυ ɪ tilina ɪ kawulaya tetv təna taa si, paa apalv wei ɪ ke səsə ke ɪ təyaya taa ké, na ɪ nsəmle ke paa yəɣəti.

2

Isətɛɛ pəsa wulav alv

¹ Waatv wei wulav pááná hɛɛwa, ilena í mayasi i alv Fasiti tɔm ke i taa. Na isəna i suwa si i laki-i tɔ.

² Mpyóyó i tɔmlɛ nyóma ná mpv ilena pá tɔ si: Taca, pá pɛɛki-ŋ pɛɛlaa mpa pa ta nyənta apalaa na pa lvm luwa tɔ.

³ Mpυ tɔ, kpa akewenaa ke kawulaya hɔɔlɔɔh tɔna taa, na pá koti pɛɛlaa telaa mpa pa ta nyənta apalaa tɔ. Alaa kawulaya tɔyaya taa ké paa koti pɛɛlaa mpyɛɛ Susi icatɛ taa. Ilena yulv katanja Heke wei i paasəɣəna-wɛ tɔ í cɛɛ-wɛɣɛ mpi mpi paa lakəna kacəka tɔ.

⁴ Na ye nyá luyv í svv pa taa wei, ilɛ n kpaɣa-i na í lɛɛti Fasiti lonte taa.

Mpyóyó tɔm nti tɔ maya wulav na í la mpv.

⁵ Yuta tv nɔɔlv i ka wɛnna Susi icatɛ taa, na pá yaa-i si Maatosee. I ka ké Pɛncamɛɛ kpekəle tv, na i cəɔnnaa nté Kisi na Simeyi na i caa kɛɛ Yayii.

⁶ I na Yuta wulav Yekoniya na lɛlaa ke Pɛpiloni wulav Nepukanɛsaa ka kuuwa na í pona i tɛ.

⁷ Mpyóyó Maatosee caa neu ná ílɛ i alv pa səpa, na pá yeɛle sulav ke pɛɛlɔ. Pa yaa-i si Hatasa na pá cuyusi-i si Isətɛɛ. I isɛntaa ka luwaya pə fɛina. Ilena Maatosee kpaɣa-i na í tɔɔ-i.

⁸ Waatv wei pa kpaala wulav tɔm ntɔyi mpv, ilena pá koti pɛɛlaa ke Susi icatɛ taa, na Isətɛɛ tɔtɔ. Na pa paasənlv yulv katanja Heke fɛɛɛyi pa tɔɔ.

⁹ Mpyóyó Isətɛɛ tɔm lapa apalv inɔyi teu. Ilena Isətɛɛ kpaɣa-i na nyuvv. Tənaɣa i ha-i kpaɣaa ke kacəka wontu, na í huli-i waav kupaɛkv ke alaa tɔyaya taa,

na í cələ-i kawulaya təyaya paasənlaa alv nyəma ke naatosompəɣələya.

¹⁰ Ama Isətəe ta yele na pá nyi si i ké Yuta tv, teitei isı Maatosee ka kisina-i tɔ.

¹¹ Maatosee pukaya alaa təyaya nənəɣɔ tɛ kɛ na í naaki Isətəe alaafəya, na isəna pa laki-i tɔ.

¹² Pı wɛɛ kɛ si paa pɛlə wei í la kacɔka ke pənaya təcu isı paa suw alaa tɔ. Nim mpi pa yaa si miili təɣɔ pa caaləɣi sayalɣv ke isətɔnaa naatosɔ. Pə waalı na pá sayalı ləmpənaa tətəɣɔ isətɔnaa naatosɔ lələ. Pa tɛɣ mpv təɣɔ pɛləa mpɛ pa puki wulav kiɣ na pá kaasəɣi təma.

¹³ Ye pɛlə wei i kula tɛɛv, í nəka mpi pa cələɣi-i kɛ na í kɛɣna.

¹⁴ Taanaya taanaya kɛ pa pukaya na kv fema tanaɣ, ɭɛ pa polo alaa təyaya naale nyəɣka ɣka ka taa yulv katanɔ Saasəkasi fɛɣiɣi-wɛ tɔ. Na ye wulav ta nyulı wei na í yaa i hətɛ, ílé u tasəɣi tənaya məlvɣv.

¹⁵ Kuyanɣku pə tala Apihayili pɛlə Isətəe pote tɔ. Isətəe ka kɛ Maatosee neu wei i ka tɔkaa isı i kvlvɔv təɣɔ. Isətəe ta pɛeki si i kpakəɣi pulvɣv yem. Ama Heke keesa-i mpi mpi tɔ, pə tike ke i kpayaa. Isətəe təm ka wɛ pa təna mpa pa naakaya-i təɣɔ teu kɛ.

¹⁶ Wulav Aselusi kawulaya pənaya naatosompəɣələya nyəɣka taa kɛ pa svna Isətəe ke kawulaya təyaya taa, ke pa isətɔ naanvwa nyəɣ wei pa yaa si Tepe tɔ i taa.

¹⁷ Mıpóɣv wulav luyv svv Isətəe na pə kəli i alaa təna. ɭɛna wulav hvli Isətəe ke pɛɛɛ na suulu na pə kəli pɛləa lɛmpa təna. Mıpóɣv Aselusi kpɔ Isətəe ke wulav əlvnyəɣ ke Fasiti lonte taa, na í tem-i kawulaya ntenuɣv.

18 M̀p̀ỳg̀ wulav lapaa acima ke Isətɛɛ tɔɔ. Uena wulav yaa i waali nyɔ́ma na akewenaa sɔsaa. I cɛpa i tetv yɔ́laa ke lampuu, i lapaa-wɛyɛ kucɔɔŋ na luyv kvlɔmuyv na kawulaya tɔŋ.

19 Waatu wei paa kota pɛɛlaa ke tɔm naale nyɔ́m tɔ, Maatosee ka wɛ wulav tɔmle taa kɛ́ tɔna.

20 Ama Isətɛɛ ka tɔka nti Maatosee ka kisɔna-i tɔyɔ. I ta yele na pɔ nyɔ́m-i si i kɛ́ Yuta tv. Mpi tɔ, i seeki Maatosee ke isu i ka wɛv i tɛ tɔ.

Maatosee waasvɔv ke wulav

21 Waatu wei Maatosee ka wɛ wulav tɔmle taa kɛ́ mpv tɔ. Kuyaku nakuli, kawulaya tɔyaya nɔnɔɔsi tanjlaa Pikitan na Teleki pa mv wulav na pɔ́áná, na pɔ́ caakaya-i niŋ tɔyɔ.

22 Maatosee nu mpv, uena í tayasi Isətɛɛ, na ílé í heeli-tɔyɔ wulav.

23 Pa tɔŋa tɔm nti tɔ nɔɔhɛɛ, uena pɔ́ mayana-tɔyɔ mpv. M̀p̀ỳg̀ pa pusa apalaa asayaa mpe pa naale na tɔyɔ. Uena wulav yele na pɔ́ ŋmaa tɔm ntɔyɔ i kawulaya kutɔɔsɔtv takɔlaya taa.

3

Haman taa kpanav ke Yuta nyɔ́ma

1 M̀p̀ỳg̀ pɔ́ɛ pɔ́ waali wulav Aselusi kusa Akaki tv Hametata pɔ́yɔlv Haman nyvɔv na í kpa-i i waali tv.

2 Uena wulav su si i kawulaya taa akewenaa tɔna í hɛnti Haman ke ate na pɔ́ sɛɛ-i. Ama Maatosee ná kisa mpv inɔ́ pɔ́ lapv.

3 M̀p̀ỳg̀ akewenaa lelɔa pɔ́ɔsa-i si: Pepe tɔɔ kɛ́ nn laki isu wulav suwa tɔ?

⁴ Paa kuyaku ŋkuyu pa pɔɔsaya-i mpɔ. Uena í cɔ-wɛ si: Ma ké Yuta tv. Ntɛna pá tayasi-təyi Haman si pa naaki si i ká la isəna.

⁵ Haman cɛkənaa si Maatosee u həntəyi-i atɛ, uena i pááná huu.

⁶ Haman nuwa si Maatosee ké Yuta tv, pə tɔɔ ké i caakaya si í kpiisi í na i yəlaa Yuta nyəma lɛlaa mpa pa wɛ Aselusi kawulaya təna taa tɔ. Si í kv Maatosee tike tɔ, tɛle tɔ ta maya-i.

⁷ M'pɔyú Aselusi kawulaya pənaɣa naanɔwa na naale nyəŋka isətv kancaalaya nyəŋ wei pa yaa si Nisan tɔ i taa Haman mayasa pəle nte pa yaa si pulim tɔ, si i nyəŋ kuyaku ŋku i ká kpiisi Yuta nyəma isu i mayasvɔv i taa tɔ. Uena pə tɔyɔ pa isətv naanɔwa na naale nyəŋ wei pa yaa si Ataa tɔ.

Haman mayasvɔv si í kpiisi Yuta nyəma

⁸ M'pɔyú Haman tɔma wulav si: Yəlaa narəli pa wɛna nyá tɛtv həyɔlɛŋ təna taa. Pa wɛna pa mpa ké, pa yaasi ta nəyəsəna yəlaa lɛlaa. Pəyele paa təŋyɛi nyá kiŋ. Ue pə ta mɔna si í yele-wɛ.

⁹ Ye pə maya-ŋ uɛ n ha nəyɔ na pá kpiisi-wɛ. Ue ma kaa laŋ pə liyitee nyəyɔtv kɛ tɔɔnənaa ŋmɔnvɔv nuɔwa (300) na má cɛla kawulaya liyitee paasənlɛa na pá tv kpancoou taa.

¹⁰ M'pɔyú wulav ləsa i kukuule nte i yusəyəna tɔ na í cɛla Yuta nyəma kolontu Haman.

¹¹ Uena í tɔmi-i si: Ma ha-ŋ yəlaa mpe na pa liyitee, lana-wɛyɛ isəna n caa tɔ.

¹² M'pɔyú Haman kota wulav takəlasɪ ŋmaalaa kɛ isətv kancaalaya nyəŋ kuyɛɛŋ naanɔwa na tooso wule. Uena pá ŋmaa takəlasɪ kɛ tɛtv fɛŋlaa na kvmatanɛnaa səsaa na nyɔvɔv nyəma. M'pɔyú pa

tɛləsəna paa piitim mpi pə taa, na pá tɔ wulav hətɛ na ɪ kɔyɔsɔm.

¹³ Ḿpóyú pa tilina lɛɛtələnaa mpeye tillaa ke pa tɛtɔ tənə taa si pá kpiisi Yuta nyéma tənə təpai. Pə kpaɣav kukpatəlaa na piya tɔ. Uena pá kuu pa wɛnav tənaya kuyaku kulɔmɔyɔ taa ké pa ɪsɔtɔ naanɔwa na naale nyəŋ Ataa kɔyɛɛŋ naanɔwa na tooso wule.

¹⁴ Pu wɛɛ si pá tɛləsi lɛɛtələnaa mpe pa tɔm ke paa tɛtɔ hɔyɔlɔyɔ ŋku ku yəlaa ké, na paa wei ɪ sɔɔlɔ pu kuyaku ŋku ku wule.

¹⁵ Ḿpóyú tillaa tɛɛna asewa ɪsu wulav ka heeluyɔ-wɛ tɔ na pá kpaali tɔm ntəyɪ Susi ɪcatɛ taa. Wulav na Haman pa caɣaa na pá nyəaki, uena tɔm ntɪ tə cuki ɪcatɛ.

4

Maatosee səlɔmɔyɔ ke Isətɛɛ Si í sənə-wɛ

¹ Maatosee nuwa pə tənə mpi pə laki tɔ. Uena í cəli ɪ wontu na laŋwakəlle na ɪ suu ləyaya nyəntɔ. Na í pəli ɪ nyɔyɔ taa ké tɔlɔma, na í cɔɔ ɪcatɛ na í maki kapusi.

² Ḿpóyú ɪ pola kawulaya nənɔyɔ na í səŋ tənə. Mpi tɔ, pa kisina ləyaya wontu suulaa ke nənɔyɔ ŋkeye.

³ Paa tɛtɔ hɔyɔlɔyɔ ŋku ku taa ké wulav tɔm ntɪ tə talaa, Yuta nyéma laŋa wakələyɪ ké tətɔyɔtɔyɔ. Na pá həkəyɪ nɔɔsi na pá wiiki na pa payale suuki ləyaya wontu, na pá həntəyɪ tɔlɔma taa.

⁴ Ḿpóyú Isətɛɛ təmle nyéma alɔnyəma na yəlaa kataasi pa polaa na pa heeli Isətɛɛ ke Maatosee laŋwakəlle tɔm. Uena sɔyɔntɔ kra Isətɛɛ ke sɔsɔm na í tilina Maatosee ke wontu, si í wɔyɔsi ɪ ləyaya nyəntɔ. Uena Maatosee kisi.

5 Tənaɣa Isətɛɛ yaa katarŋa Hatakɪ wei wulav ka cɛla-ɪ sɪ ɪ lakɪ-ɪ tɛmlɛ tɔ na ɪ tili-ɪ sɪ: Polo ń pɔɔsɪ Maatosee sɪ pepe lapəna.

6 M̀p̀r̀ỳg̀ Hatakɪ polaa Maatosee kin ke kawulaya tɛyaya nɔnɔɔ tənaya ɪcatɛ patəma taa.

7 ɪɛna Matosee keɛsɪ-ɪ pə tənə mpi pə maɣana-ɪ tɔ. ɪ keɛsa-ɪ tɔtɔɔ liyitee ɪsəna Haman sɪ ɪ nɔɔ sɪ, ye ɪ luna Yuta nyəma təkɔɛ ɪ ká tɔ wulav kpancoou taa tɔ.

8 ɪɛna Maatosee cɛɛ-ɪ Yuta nyəma kɔyɔ tɔm nti pa kraala Susi taa tɔ pə takəlaya sɪ: Cɛla Isətɛɛ na ń keɛsɪ-ɪ pə tənə. Sɪ polo wulav kin na ń wiina-ɪ na ń səlɛmɪ-ɪ suulu ke Yuta nyəma tɔm.

9 M̀p̀r̀ỳg̀ Hatakɪ polaa na ɪ heeli Isətɛɛ ke Maatosee tɔm nti.

10 Tənaya Isətɛɛ mənna Hatakɪ sɪ ɪ heeli Maatosee sɪ:

11 Pə kraɣav wulav tɛmlɛ nyəma tənə, na ɪ tetɔ hɔɔlɔŋ yəlaa tənə tɔ, pa nyəma sɪ paa apalɔ yaa alɔ sɔvna wulav taya tɔɔ na pá ta yaa-ɪ, sɛm ké. Ama wei wulav ká hulɪ ɪ wɔla kɔrátɔyɔ sɪ ɪ yaa-ɪ tɔ ɪ paasi ké. Pəyele ma kɔyɛɛŋ hiu na naanɔwa kɔlɔ wulav ta yaata-m ɪ cɔlɔ.

12-13 Tənaya Maatosee tilaa sɪ pá heeli Isətɛɛ sɪ: Taa hɔv sɪ nyá tike n ká fitina sɛm sɪ n wɛ wulav tɛyaya taa tɔ pə tɔɔ yoo.

14 Ama ye ń kisa tɔm tənɛ tɔ paasənav, pu waasi Yuta nyəma. ɪɛ nyá na nyá tɛyaya nyəma mə tənaya nté. Halɪ ntanyɪ pə maɣamaya pə tɔɔ ké n pəsə wulav alɔ.

15 M̀p̀r̀ỳg̀ Isətɛɛ tilaa sɪ pa heeli Maatosee sɪ:

16 Polo ń kotɪ Yuta nyəma mpa pa wɛ Susi tɔ pa tənə na pá həkɔ nɔɔsɪ ke ma tɔɔ ké kɔyɛɛŋ tooso. ɪ taa tɔɔ ɪ taa nyɔɔ, paa ilim paa ahoɔ. Ma na ma tɛmlɛ

nyəma alunyəma taa həkə nəsı ke mpu tətə. Paa na kiiu wεε tə, maa sɔv wulav tətə, na ye maa sı ma sı.

¹⁷ Mpyúyú Maatosee tεεwa na í la pə təna mpi Isətee heela-ı tə.

5

Isətee yaa wulav na Haman ke təyɔv

¹ Mpyúyú pa nəhəkɔtɔ kuyaku tooso nyəŋku wule, Isətee suu ı kawulaya wontu na í polo na í səŋ wulav taya tətə. Na wulav náá caya ı kawulaya kumte tətə ké nənəkeelası.

² Waatu wei wulav na Isətee na í səŋa mpu, ılena Isətee nyuyv te na wulav hulı-ı ı wɔla kpatúyú na Isətee polo í tokina ku nəyɔ taa.

³ Mpyúyú wulav pɔɔsa-ı sı: Alaafəya kεε? Heeli-m mpi n caaki tə, paa ma kawulaya həyɔlvuyv maa ha-ŋ.

⁴ Ntəna Isətee cə sı: Hai, ma cε, alaafəya ké. Ma caa ké sı nyana Haman í kəɔ ma tεye saŋa na í təyɔ.

⁵ Mpyúyú wulav tila kpakpaa ke Haman waalı sı pá polo Isətee tεye təyɔv ısu ílé ı nyuluyv tə. ılena pá tεε.

⁶ Pa nyɔkaya solum ke waatu wei ılena wulav pɔɔsı Isətee sı: Pepeye n nyuləyi yee? Paa ma kawulaya həyɔlvuyv, maa ha-ŋ.

⁷⁻⁸ Mpuuyε Isətee sı: Hai, ma cε, nti ma nyuləyi teu təyɔle sı cele nyana Haman í kəɔ ma tεye təyɔv tətə. ıle maa heeli-ŋ nti tə wεε tə.

Haman caaki Maatosee kuyv

⁹ Mpyúyú Haman luna Isətee tεye kuyaku ŋku na laŋhulɔmle səsəle. ılena í mayana Maatosee ke wulav təyaya nənəyɔ, ama Maatosee ta kuli yaa í nyəyɔli sı ı seeki Haman, ılena pááná huu Haman.

10 ʔlena íkpa ɪ tɪ na íkpe na ítili na pá yaa ɪ taapalaa na ɪ alɔ Sɛlɛɛsi.

11 ʔpúyú Haman sama ɪ tɪ na ɪ wɛnaw sɔsɔm na ɪ pəyalaa kɔpɪŋ. Na teeli wei wulaw tɔ-ɪ na íkpa-ɪ ɪ akewenaa na ɪ waali nyóma pa nyɔyɔ tɔ tɔ.

12 Pəle pə paasi, na í tasa si: Ma tike təkɔŋ ké Isətɛɛ ləsaa si ma si wulaw na tə tɔyɔ ɪ tɛ. Pécó cele ma na wulaw tə tasəyi Isətɛɛ tɛyɛ məɔyɔ na tə tɔyɔ tətɔ.

13 Ama ma mayana Yuta tɔ Maatosee kɛ wulaw təyaya nənəyɔ. ʔlena ma laŋlɛ wakəli na má sɔ tənɛ ɪnɪ tə tənə tə tɔɔ.

14 ʔpúyú Haman alɔ Sɛlɛɛsi na ɪ taapalaa tənə təma si: Pá saaki tesika na ká kɔli ɪsu mɛɛtələnəa hiu na kakpasɪ. ʔlena cele tanan ń sələmɪ wulaw na pá pusi Maatosee na-kɛ. ʔlɛ nyana wulaw í ká polo tɔyɔw na laŋhɔlɔmlɛ.

Tənaya təm tənɛ tə maya Haman, na ílá na pá saaki tesika.

6

Wulaw kɔsɔyɔw kɛ Maatosee nyɔyɔ

1 ʔpúyú ahoɔ anɪ wulaw ta pəsi na í too. ʔlena í yele na pá kəna kɔtɔsɔtɔ takəlaya na pá kala-ɪ-ké.

2 Tənaya pa mayana ka taa si: Maatosee ka kula wulaw təyaya tanlaa Pikitan na Teleki pa waali. Waatu ɪnəyi pɛle pa caakaya wulaw kɛ niŋ tɔyɔ.

3 Kelɛna wulaw pɔsɪ si: Na pɛpɛyɛ pa kɔsənə Maatosee nyɔyɔ kɛ mpɔ ɪnɪ pə tɔɔ? Ntɛna təmle nyóma si pa ta lapɪ-ɪ pɔɔ.

4 ʔpúyú wulaw pɔsaa si: Awe wɛ taya tɔɔ?

ʔlɛ pu pana Haman ka polaa si ɪ sələməyi wulaw si pá pusi Maatosee na tesika ŋka paa saakaa tɔ.

⁵ Ntəna təmle nyéma heeli wulav si: Haman səhna taya təə. Uəna wulav si: I suv.

⁶ Haman suwə uəna wulav pəəsɪ-ɪ si: Ye wulav caa ɪ kusɪ yulv nyuyv, pepeye paa lapɪ-ɪ?

 M̄p̄yó Haman huwə ɪ taa si: Ma nyuyv ke ɪ caa kusuyv.

⁷ Ntəna í cə wulav si:

⁸ Taca, cele-ɪ nyá kawulaya wontu, na nyá kpayanv wei pa tema ntenuyu tə.

⁹ Uəna nyá akewenaa taa nəyɔlv suu-ɪ wontu ntɪ na í cayasɪ-ɪ kpayanv təə. Uəna í cəəna-ɪ ɪcate nənəəsɪ tɛɛ, na í kraaləyɪ si: ɪ naaki isəna wulav laki yulv wei ɪ nyuyv ɪ kusəyɪ tə.

¹⁰ M̄p̄yó wulav təma Haman si: Kpaya wontu ke nənəə na kpayanv, ɪsu n yəyətəa tə. Polo n̄ la m̄p̄yó Yuta tv Maatosee, wei ɪ wɛ ma təmle taa ké ma nənəyɔ tɛɛ tə. Taa səə mpi n yəyətəa tə pə taa pulv.

¹¹ Tənyaya Haman kpaya wontu na kpayanv na í suu Maatosee. Uəna í cəəna-ɪ ɪcate nənəəsɪ tɛɛ ké kpayanv təə. Na í kraaləyɪ ləlv si: ɪ naaki isəna wulav laki yulv wei ɪ nyuyv ɪ kusəyɪ tə.

¹² Pə waah ké Maatosee məla wulav nənəyɔ kin. Uəna Haman náá se na í suv ɪ təyaya na í taka ɪ isəntəə na lahwakəlle səsəəle.

¹³ M̄p̄yó ɪ keesa ɪ alv Selesɪ na ɪ layatv tasəlaa tənaya mpi pə mayana-ɪ tə. Uəna pele pá təmɪ-ɪ si: Maatosee wei ɪ isəntaa pə suv-ɪ tisuyv ke isəntə tə, ɪ ké Yuta tv ké. N kaa kpaya puluyv ɪ təə, n kpisaa ké.

¹⁴ Pa tənna m̄p̄yó yəyətuyv ɪle wulav tillaa kəmayale na pá yaa Haman ke kprakpa si í na wulav pá polo Isətee tɛyɛ təyɔv.

7

Hamən kɔyɔ

¹ M̀p̀ỳg̀ wulav na Hamən pa pola Isətɛɛ tɛyɛ tɔyɔv.

² Waatv wei pa caya sɔlvɔm nyɔɔv ɔlena wulav pɔɔsɪ Isətɛɛ ke kɔlvɔmtv nti ɪ ka pɔɔsa-ɪ tete tɔ sɪ: Pepeye n nyulɔyɪ yee? Paa ma kawulaya hɔyɔlvɔv maa ha-η.

³ M̀p̀ỳyɔle Isətɛɛ sɪ: Hai, ma ce, ma nyulɔyɪ kɛ sɪ ń ya m̀a na ma yɔlaa t́a weesɪη.

⁴ Pə taya pɔlv, pa pɛɛta-tv sɪ pa lentɔyɪ na ṕa kpiisi-tv. Ye paa pɛɛta-tɔyɔv sɪ tɔ tɔyɔ yomle, maa sumaya ma taa nɔki na m̀a kayatɔyɪ-η.

⁵ M̀p̀ỳg̀ wulav pɔɔsa Isətɛɛ sɪ: Pepee, awe mayasəna ńp̀ỳg̀ ɪ taa? Le-tv?

⁶ Ntɛna Isətɛɛ sɪ: T́a kolontu sɔsɔ inɔyɔle ɪsayaɔv Hamən inɛ.

Tənaya Hamən tɔnyɔv lɔla pee ke wulav na Isətɛɛ pa ɪsɛntaa tənə.

⁷ ɔlena wulav kɔlɔna ṕaaná ke tɔtɔyɔle na ɪ lu nɔnɔyɔ tɛɛ kɛ tɪη tɛɛ. Hamən cɛkənaa sɪ ɪ tɔm tɛma, ɔlena ɪ saalɪ Isətɛɛ kiη na ɪ wiikina-ɪ sɪ: Waasi-m.

⁸ Wulav luna awalɪ na ɪ sɔv, ɔle ɪ mayana Hamən lunɔ Isətɛɛ tɔcayale nté. M̀p̀ỳyɔle wulav mapa kapuka sɪ: Pə kreηna ma alv na ń kpiki ɔleyɛ ma ɪsɛntaa cənɛ tɔtɔ?

Wulav nɔyɔ ta tu tiita atɛ. ɔlena tɔmlɛ nyɔ́ma hɔkɔ Hamən ɪsɛntɔɔ. M̀p̀ỳg̀ pa hɔkaya mpa pə weɛ sɪ ṕa kv tɔ.

⁹ M̀p̀ỳg̀ tɔmlɛ nyɔ́ma taa lɛlv wei pa yaa sɪ Hapona tɔ ɪ heela wulav sɪ: Hamən ka saaka tesika na ḱa kɔlvɪ mɛɛtɔlɔnaa hiu na kakpasɪ ke ɪ nɔnɔyɔ tɛɛ sɪ, ɪ pusiyi Maatosee wei ɪ ka waasa-η tɔ. ɔlena wulav sɪ: Pa pusi-ɪ tənə.

¹⁰ ʔlena pá pusi-ɪ na tesika ŋka ɪ ka saaka Maatosee tɔɔ tɔ. ʔlena wulav pááná tii təfɛ.

8

¹ ʔpɔ́yó wulav Aselusi haawa Isətɛɛ ke Yuta nyóma kolontu Haman tɔ́yaga na ɪ nyəm tɔna ke kuyaku ŋku. ʔlena Isətɛɛ hɔli wulav ke Maatosee si ɪnɪ ɪ lɔlɔyɔ tɔ ke-ɪ. Ntɛna wulav náá yaa Maatosee

² na ɪ ceɛ-ɪ kukuule nte ɪ ka mɔ Haman kin tɔ, na Isətɛɛ si-ɪ Haman tɔ́yaga paasɛnɔ.

Wulav sɛnav ke Yuta nyóma

³ ʔpɔ́yó Isətɛɛ tasa wulav ke yɔ́ɔtɛnav. ɪ hota ɪ nɔ́hɛɛ tɛɛ ké na wula na ɪ wiina-ɪ si: Sɛŋsi isayatonaa mpa Akaki tɔ Haman ka tayana Yuta nyóma tɔɔ tɔ.

⁴ ʔlena wulav hɔli Isətɛɛ ke ɪ wɔla kɔ́pátóyó na ɪ kɔli na ɪ sɛŋ ɪ isɛntaa.

⁵ Na ɪ tɔ si: Hai ma ce, ma caa si ń yeɛ na pá ŋmaa na pá sɛŋsi tɔm nti Akaki tɔ Hametata pɔ́yɔɔ Haman ŋmaawa si, pa kó Yuta nyóma mpa pa wɛ nyá kawulaya tɛtɔ tɔna taa tɔ.

⁶ Ma kaa pɛsi na má nyənəɣi ma yɔ́ɔɔ sɛm ke mɔv.

⁷ ʔpɔ́yó Aselusi cɔ Isətɛɛ na Yuta tɔ Maatosee si: ɪ naa ma ha Isətɛɛ ke Haman tɔ́yaga. Ma yɔ́ɔɔ na pá pusi-ɪ na tesika ke timpi ɪ tɔ Yuta nyóma tɔɔ ké nin tɔ.

⁸ Mɔv tɔ, ma kaa pɛsi na má layasi tɔm nti pa suna ma hɛtɛ na pá tɔ ma kɔ́yɔsɔm tɔ. ʔɛ ɪ ŋmaa lɛɛtɛli ke isɛna ɪ caaki si pá waasi Yuta nyóma tɔ. ɪ ŋmaa-ɪ na ma hɛtɛ taa na ɪ tɔ ma kɔ́yɔsɔm.

⁹ ʔpɔ́yó Maatosee kota wulav takɛɛɛsi ŋmaɔɔɔ ke kuyaku ŋku kɔ mayamaya. Pu ké pa isɔtɔ tooso nyɛŋ Sifaŋ kuyaku hiu na tooso nyɛŋku wule ké. ʔlena

πά ημαα takəlası ke Yuta nyəma na tetu fenlaa, na tetu həyələh nuɲuwa na hiu na naatosompəyəlaya (127). Pə krayav hatoo Entı haləna İtiyopii tə, pə kumatəhnaa səsaa na nyuyü nyəma ke pa ηmaawa na pá teləsəna paa piitim mpi pə taa. Na Yuta nyəma təm taa tətə.

¹⁰ Wulav Aselusi həte ke pa ηmaanaa na pá tu ı kuyusum. İlena tillaa caya ı krayanəh sewa nyəh na pá pona ləetələnnaa mpeye tetu təna taa.

¹¹ Ləetələnnaa mpe pa taa tənaya wulav ha nəyə ke tetu təna taa Yuta nyəma sı: ı kpeyli na í tan. Paa piitim mpi pə yəlaa í kəma-mege yoonav í ku-we, na í kpehna pa alaa na pa piya na í kuu pa wenav.

¹² Isətu naanüwa na naale nyəh Ataa kuyaku naanüwa na tooso nyəhku wule mayamaya ke í ká la mpv inəyi tetu təna taa.

¹³ Pı wee sı pá teləsi ləetələnnaa mpe pa təm ke paa tetu həyəlüyü ηku ku yəlaa ké, na pécó Yuta nyəma səlv pı na pá ləeti pa kolontunaa ke kuyaku ηku ku wule.

¹⁴ Tillaa nu wulav təm ntəyi mpv ilena pá kra kawulaya krayanəh tət na pá həkə na pá tee. Mpyóyú pa heela təm ntı tətəyə Susi ıcate taa.

¹⁵ Mpyóyú Maatosee lu wulav te, na í suu kawulaya wontu na pá lii-təyi akpaayala na tə hvləmaa, na kponkponu ton nyəntv cara kuseem na í tema wola ntenuyu. İlena Susi ıcate nyəma wiliti.

¹⁶ Mpyóyú pə heesa Yuta nyəma laha ke səsəm na pá nu lelen na pá kusı pa nyuyü.

¹⁷ Mpyóyú wulav təm ntı tə tala paa tetu həyəlüyü ηku, na paa ıcate nte tə taa. İlena Yuta nyəma laha hvləmi katatəlaya na pá lá acıma. Mpyóyú səyəntv kra

piitim lempı nyəma na pa taa paɣale mu Yutaitu.

9

Yuta nyəma leetuyv

¹ Waatu wei pə tala pa isətu naanəwa na naale nyəh Ataa kuyaku naanəwa na tooso nyəhku wule, isu tetu nyəma ká ηmakəli Yuta nyəma isu wulau ka suw tə. Uena pə layasi na Yuta nyəma məli-weyɛ ηmakəluɣv.

² Mprúyú Yuta nyəma kota paa ıcate nte tə taa ké tetu təna taa, na pá tan na pá yoonə mpa pa puki pa kuyv tə. Ama Yuta nyəma təm lapa yəlaa ke səɣəntv ke teu. Pa taa nəɣəlv ta pəsi na í la-weyɛ pulv.

³ Mprúyú Maatosee təm lapa səɣəntv ke akewenaa səsaa, na tetv feŋlaa, na kumataŋnaa səsaa, na kawulaya taa nyuyv nyəma, na pá sɛena Yuta nyəma tə.

⁴ Mpi tə, Maatosee nyuyv ka kula ı təmle taa ké na ı həte yaa na pə tala tetv həɣələh təna taa, na ı toŋ səsəɣı tam.

⁵ Mprúyú Yuta nyəma kuwa pa kolontunaa tənaya səsəm, na pá lana mpa paa caaki-we təɣə isəna pa səlaa tə.

⁶ Pa kuwa yəlaa nasəle na nunəwa (500) ke Susi ıcate taa.

⁷⁻¹⁰ Mprúyú pa kuwa Yuta nyəma kolontu Hametata pəyalv Haməŋ pəyalaa naanəwa. Pa həla nté Pasanetata, na Taləfəh, na Asəpata, na Polata, na Ataliya, na Alitata, na Paamasetə, na Alisayi, na Alitayi, na Fayesata. İle pa ta kuu pa wənav.

¹¹ Mprúyú pa heela wulau ke kuyaku ηku ku mayamaya ke yəlaa isəna pa kuwa Susi ıcate taa tə.

12 İlena wulav heeli Isətəe si: Yəlaa nasəle na nunəwa (500) ké Yuta nyəma kəwa Susi icate taa tike, na pá səsəna Hamanə pəyalaa naanəwa. Isəntə pa kaa lanə kəy ke səsəm ke tetu həyələh lələh taa. Ye n nyuləyi pələpu tətə, ile n sələmi-m, maa ha-η-wi.

13 İlena Isətəe si: Hai, ma ce, ma caa ké si í ha Yuta nyəma ke kuyaku ke cele isu saha na pá pusi Hamanə pəyalaa naanəwa wei pa kəwa mpv tə na tuh.

14 Məryə wulav ha nəgə na pá kpaalı məryə Susi icate taa na pá pusi-we na tuh.

15 Pə fema pa isətv Ataa kuyeyəh naanəwa na liyiti nyəhku wule, ilena Susi icate taa Yuta nyəma ku yəlaa ηmənuəy nuəwa (300). Ama pa ta kuu pa wənəv.

16 Məryə tetu həyələh lələh taa Yuta nyəma kotaa na pá tanə pa kulaa. Haləna pá ku pa kolontunaa na mpa paa caa-we tə pa taa ké yəlaa iyisi nutoso na naanəwa na kakpası (75000). İle pa wənəv ke pa ta kuu.

17 Pa isətv naanəwa na naale nyəh kuyaku naanəwa na tooso wule ke pə lapa mpv. Pə fema naanəwa na liyiti nyəhku ilena pá lá kuləye acima kuyaku səsəv.

18 Ama kuyaku naanəwa na tooso na liyiti taa ké Susi icate taa Yuta nyəma ná kotaa na pá ku pa kolontunaa. İlena pá lá naanəwa na kakpası nyəhku ke acima kuyaku səsəhku.

19 Pə tə ké ye pə tala pa isətv naanəwa na naale nyəh Ataa, kuyaku naanəwa na liyiti nyəhku wule, acaləe səkpena taa Yuta nyəma lakı acima ké na pá haakı təməya kucəh.

Acima kvətəsəe

20 M̄p̄óyó Maatosee ηmaa kuyeeη in̄i ɪ t̄əm na í tilina Yuta nyóma mpa paa we tetu t̄əna taa t̄ə. Paa p̄əc̄əɓ p̄əc̄əɓ nyóma, paa poolun̄ nyóma.

21 N̄a í su si: Paa p̄ənaɣa ηka í ká t̄əɣə mə ɪs̄ətu naan̄owa na naale nyəη Ataa kuyaku naan̄owa na liyiti na naan̄owa na kakpas̄i wule ke acima.

22 Mpi p̄ə t̄ə t̄ə, kuyeeη in̄əyi Yuta nyóma fita pa kolontunaa. ɪs̄ətu in̄i ɪ taa ké pa lan̄wak̄əlle p̄əsa lan̄h̄əɓm̄le na pa wahala náá p̄əsi k̄upant̄u. P̄ə t̄ə ké p̄ə weɛ si pá t̄əɣə acima ke kuyeeη in̄i na pá ha pa t̄əma na k̄onȳənt̄unaa ke k̄uc̄əəη.

23 M̄p̄óyó Yuta nyóma m̄owa nti Maatosee ηmaawa t̄ə na pá su si: T̄í laki m̄p̄óyó paa p̄ənaɣa ηka.

24 Nt̄əna Maatosee t̄əəs̄i-we si Akaki tu Hametata p̄əyal̄ə Haman̄ wei ɪ ké Yuta nyóma kolontu t̄ə ɪ ka t̄əma ɪ taa ké si ɪ k̄piisiyi-tu. Hal̄əna í maɣas̄i p̄əle nte pa yaa si Pulim t̄ə, na í suna ta k̄uȳu kuyaku.

25 Ama Isətɛɛ ná wulav, ɪlena ílé ɪ ηmaa, na ɪs̄əyat̄u nti Haman̄ ka tu ɪ taa ké Yuta nyóma t̄ə t̄ə, t̄ə məli ɪ nȳȳu taa. P̄ə t̄ə ké pa pusa ɪ na ɪ p̄əyalaa na tuη.

26 P̄ə t̄ə ké pa ha kuyeeη in̄əyi p̄əle maɣas̄uȳu h̄əte si Pulim. M̄p̄óyó pa kees̄əna leet̄əli taa t̄əm, na nti tu mayana-we t̄ə. ɪlena

27 pá su si pá na pa piya na Yuta tap̄əs̄əl̄əη paa t̄əki acima ke kuyeeη in̄əyi paa p̄ənaɣa ηkaɣa teitei ɪsu Maatosee suw t̄ə.

28 P̄ə weɛ si tetu t̄əna taa Yuta nyóma t̄əna na pa waali l̄əɓ̄η nyóma paa t̄əki Pulim acima aneȳe tam t̄ə ké, pa kaa s̄əə a t̄ə.

29 M̄p̄óyó Isətɛɛ na Yuta tu Maatosee pa tasa leet̄əli naale nyəη ke ηmaav si p̄ə s̄əəs̄i k̄ancaalaya nyəη ke

ton ke Pulim təm taa.

³⁰ Aselusi tetv həyələh nınɔwa na hiu na naatosompəyəlaya taa (127), Yuta nyəma ke pa ηmaa leetələnaa mpe si pə ha-weyε alaafəya.

³¹ İlena pa na pa waalı lələh nyəma pa təkı Pulim acıma anəyi kvyeyη wei Isətee na Maatosee pa su-wε tə. Pa yəyətə nəhəkütv na wula nna paa wii na pə fεε acıma kvyeyη ını tə pə təm.

³² Mıpύγύ Isətee lapa na Pulim acıma pəsi polv səsəəm. İlena pá ηmaa-təyi takələya taa.

10

Maatosee waasvyn ke Yuta nyəma

¹ Mıpύγύ wulav Aselusi tv lampuu ke tetvnaa mpa pa təna ı təyaa tə pa yələa, haləna pə kpenna tetv nti ləm cənaa tə.

² Pa keesa Aselusi təma lenna nna a hələyi ı ton na ı pəsuvv tə, na isəna ı kusa Maatosee nyuvv tə pə təm ke Metii na Peesı awulaa takələya taa.

³ Yuta tv Maatosee ka kena wulav waalı tv təkpem. İ paasayana ı Yuta nyəma ke teu ké. İlena pεε pá təyuna-ı na pa luyv svv-ı teu.

PHIPILI USO TOM TAKELAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of
Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377